

ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

А. А. ІВАШУРА, канд. сільськогосп. наук, доц.,
доц. кафедри технологій і безпеки життєдіяльності
*Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
м. Харків*

Ситуація з COVID-19 змусила багато підприємств призупинити виробничий цикл на більш тривалий період, ніж очікувалося, і шукати сталі рішення для забезпечення технологічних операцій та безперебійних поставок як з точки зору бізнесу, так і з точки зору споживачів. Виробничі та обслуговуючі організації повинні бути сталими для того, щоб упоратися з нинішньою ситуацією, а також бути готовими до можливих майбутніх пандемій [1]. Тому сьогодні дуже важливо обговорювати сталі моделі виробництва та споживання.

Викликана COVID-19 економічна пауза дозволяє більш обдуманно осмислити аспекти зеленої економіки та, зокрема, питання сталості у виробництві. В той час, як світова економіка намагається співіснувати в нових реаліях, бізнес-лідери вважають, що настав час приділяти більше уваги захисту навколишнього середовища, беручи до уваги, що заходи захисту клімату є не тільки корпоративною соціальною відповідальністю, а й джерелом конкурентних переваг у посткризовому майбутньому [2]. Сучасне економічне зростання залежить від можливостей екосистеми відновлювати ресурси та поглинати відходи. Тому, рухаючись до "зеленої" економіки, екологічної сталості та економічного зростання, особливо в кризову епоху, потрібен баланс цих процесів [3-4], а питання екологічного, соціального та корпоративного управління стають все більш важливими факторами в оцінці сталості та впливу на компанію чи бізнес. Також лунають заклики до більш добровільних стандартів, таких як сертифікація екологічних характеристик та маркування продуктів та послуг, що відповідають високим екологічним вимогам протягом усього їх життєвого циклу – від видобутку сировини до виробництва, розподілу та утилізації.

Сучасні технології спростили надання добровільних та обов'язкових послуг з тестування та сертифікації, значно розширивши можливості аудиторів та інспекторів, забезпечивши їх новими, ефективнішими інструментами для проведення заводських аудитів та контролю продукції. Це дозволить багатьом підприємствам, які зазнають труднощів у проведенні інспекційних поїздок, внаслідок обмежень через COVID-19, підтримувати свої виробництва на відстані [5].

Виробничій системі необхідне оновлення та перехід на "правильні" джерела сировини. Необхідно вирішувати питання безпечного та надійного управління персоналом. Важливо по-новому контролювати управління складськими приміщеннями і товарами, що знаходяться в них, оскільки продукція, що виробляється в колишніх масштабах через пандемію, не має такого попиту як раніше. Великі надії покладаються на цифрування, яке пом'якшує соціальне дистанціювання та покращує соціальне благополуччя.

Заводи-виробники, переводячи свої виробничі потужності на цифрове виробництво, скоротять кількість робочої сили і, відповідно, зменшать ймовірність негативної ситуації з пандемією. У транспортній галузі для обслуговування більшої кількості промислових підприємств потрібна оптимізована мережа ланцюжка постачання. Необхідний сталий виробничо-логістичний процес.

Хоча 2020–2022 роки, безумовно, є складними для багатьох сфер бізнесу, вони також знаменують початок глобального руху за сталий розвиток. Багато країн у національні економіки включають екологічні цілі для стимулювання виробництва в період COVID-19 та просувають свої зобов'язання в галузі сталого розвитку, такі як заборона одноразового пластику та заохочення веганства, що призведе до збільшення попиту на біорозкладні продукти, впровадження веганського тестування модних товарів та заохочення усвідомленого споживання. Ситуація з пандемією знижує глобальні викиди вуглецю та підвищує екологічну сталість, однак, у той же час підприємства та люди по всьому світу борються зі скороченням робочих місць, проблемами безпеки та психічного здоров'я працівників, а також з фінансовим тягарем через виробничі втрати та закриття підприємств. З урахуванням цих складних, часто суперечливих один одному процесів, необхідно визначити критичні фактори успіху, інгібітори та рушійні сили для подолання ситуації з пандемією та запропонувати основи політики для підвищення сталості виробничих та операційних процесів.

Література:

1. Kumar A., Luthra S., Mangla S., Kazançoğlu Y. COVID-19 impact on sustainable production and operations management. *Sustainable Operations and Computers*. 2020. Vol. 1. P. 1-7.
2. Post-pandemic Supply Chains: Green Lighting Environmental Compliance. URL : <https://research.hktdc.com/en/article/NzU3MTgzOTAx>. (дата звернення 10.01.2022).
3. Ivashura A. A., Borysenko O. M., Logvinkov S. M. Sustainability problems with ecologically balanced production growth. *Ecology, environmental protection and balanced environmental management: education – science – production – 2021: Abstracts of XXIV International scientific conference, Kharkiv, April 29-30 2021p. Kharkiv, 2021*. P. 11-12.
4. Івашура А. А., Борисенко О. М., Савченко М. Ф., Дитиненко С. О. Аналіз сталого споживання і виробництва в Україні. *Грааль науки*. 2021. №. 9. С. 198-204.
5. Івашура А. А. Сучасні тенденції розвитку зеленої економіки в умовах глобалізації та мінімалістичного руху : монографія. Харків : ХНЕУ, 2022. 115 с.